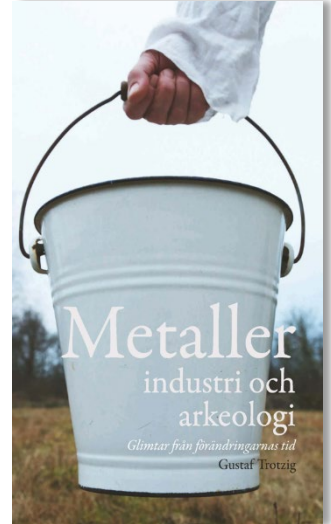

Jernkontoret

Inbjudan till seminarium, boksläpp och mingel

Jernkontorets bergshistoriska kommitté "Icke-järnmetaller, malmfyndigheter och metallurgi" bjuder in till seminarium, boksläpp och mingel på Jernkontoret, Kungsträdgårdsgatan 10 i Stockholm, måndagen den 1 juni 2026. Välkommen!

Till vänster: Slagghög vid Troodosbergen på Cypern. Foto från forskningsprojektet "Life at the Furnace", källa: saxoinstitute.ku.dk. Till höger: Ny bok av Gustaf Trotzig, "Metaller – industri och arkeologi. Glimtar från förändringarnas tid".

Jernkontoret är järn- och stålindustrins branschorganisation. I Jernkontorets bergshistoriska utskott finns kommittén "Icke-järnmetaller, malmfyndigheter och metallurgi". Den verkar för kunskapsuppbyggnad och utbildning avseende icke-järnmetaller inom områdena arkeologi, historia, metallurgi och metallbearbetning. För information om verksamheten, se: www.ickejarn.se

Kommittén bjuder nu in till seminarium, boksläpp och mingel på Jernkontoret den 1 juni.

Programmet den 1 juni på Jernkontoret:

- **Seminarium klockan 13.00:**
Forskningsprojektet "Life at the Furnace" (Livet vid smältugnen), om kopparproduktion på Cypern under Romarrikets tid. Föreläsare: **Kristina Winther-Jacobsen, Andreas Hennius** och **Angus Graham**. Föreläsningarna kommer att hållas på engelska.
- **Boksläpp klockan 16.00:**
Gustaf Trotzig presenterar sin nya bok "Metaller, industri och arkeologi. Glimtar från förändringarnas tid".
- Eftermiddagen avrundas med mingel klockan 16.30–17.30.

Anmälan

Deltagande är kostnadsfritt. Alla som deltar i boksläppet kommer att få ett exemplar av den nya boken. Anmäl deltagande senast den 27 maj via formuläret på följande länk: <https://jernkontoret.ungapped.io/Surveys/3865e626-a7c0-4dd9-b71c-f9772128a9d5>

Varmt välkommen att delta!

Catarina Karlsson

forskningschef för Jernkontorets bergshistoriska forskningsverksamhet

Besöksadress
Kungsträdgårdsgatan 10

Telefon
08 679 17 00

E-post
office@jernkontoret.se

Organisationsnr
802001-6237

Postadress
Box 1721, 111 87 Stockholm

Webbplats
www.jernkontoret.se

Om seminariet

”Life at the Furnace” (Livet vid smältugnen)

Forskningsprojektet ”Life at the Furnace: Copper smelting ecosystems in the north-western Troodos” (LAF) är ett landskapsarkeologiskt projekt som undersöker de miljömässiga och sociala effekterna av kopparsmältning under romartiden i de nordvästra Troodosbergen på Cypern. Projektet leds gemensamt av **Kristina Winther-Jacobsen** och **Angus Graham**.

LAF-projektet undersöker samspelet mellan människa och miljö, och hur landskap har förändrats genom utvinningen av värdefulla resurser under de senaste 4500 åren. Projektet har ett särskilt fokus på konsekvenserna av storskalig kopparproduktion på Cypern under Romarrikets styre, från 100-talet f.Kr. till 600-talet e.Kr. Arkeologiska och geofysiska undersökningar syftar till att kartlägga mänskliga spår både på och under markytan. Geoarkeologiska undersökningar kartlägger sedimentära avlagringar och arkeobotaniska studier kommer att dokumentera förändringar i vegetationen över tid. Studier av artefakter och antika skriftliga källor knyter samman helheten.

Seminarieprogram:

- 13.00-13.10 Ordförande Dag Noréus hälsar välkommen
- 13.10-13.35 Översikt över kopparutvinning på Cypern, Kristina Winther-Jacobsen och Angus Graham
- 13.35-14.00 Introduktion till projektet ”Life at the Furnace”, LAF, och det tvärvetenskapliga forskningsprojektet ”The Troodos Archaeological and Environmental Survey Project” baserat vid University of Glasgow. Om smältplatser och malmsplatser. Angus Graham
- 14.00-14.25 Peristeronadalen. Om bosättning, landskap och arkeologi. Kristina Winther-Jacobsen
- 14.25-14.45 Fika
- 14.45-15.10 Bränsle för metallframställning. Om kolproduktion, en vy från Skandinavien och Medelhavet. Andreas Hennius och Angus Graham
- 15.10-15.35 Kopparsom en del av ett stort nätverk. Om det romerska vägsystemet och portstaden Soli. Kristina Winther-Jacobsen
- 15.35-15.50 Frågestund och avslutning

Föreläsningarna kommer att hållas på engelska.

Om föreläsarna

Angus Graham är docent i arkeologi vid Uppsala universitet. Han är specialiserad på tolkningen av historiska landskap i Egypten och på Cypern. Hans fokus i Egypten har varit Nilens geomorfologiska och hydroklimatiska historia samt dess påverkan på de forntida egyptiernas beslutsfattande och liv, och i sin tur deras påverkan på Nilen. På Cypern arbetar Angus med landskapsförändring och kontinuitet under holocen (den nuvarande geologiska epoken som inleddes för cirka 11 700 år sedan), med särskilt fokus på de romerska kopparproduktionslandskapen. Han är även medlem i Hennius’ Global Outlands Network.

Andreas Hennius (filosofie doktor) arbetar som forskningskoordinator vid Västerås museer och är projektledare för projektet *Outland Networks – transports and exchange in the Global north (AD 0–1300)* (OUTNET) vid Uppsala universitet. Hennius är specialiserad på utmarker, icke-agrar råvaruutvinning och resursutvinning, och har arbetat omfattande med produktion av järn, tjära och träkol. Andreas är också en del av projektet *Metals in Action* vid Jernkontoret.

Kristina Winther-Jacobsen är docent i klassisk arkeologi vid Köpenhamns universitet (Danmark) och har en doktorexamen från University of Cambridge. Hon är specialiserad på artefaktbaserade inventeringar och materiell kultur kopplad till rurala bosättnings- och produktionsmönster i östra och centrala Medelhavsområdet. Kristina undersöker för närvarande kopparproducerande landskap på Cypern med fokus på hur utvinningen av värdefulla resurser påverkar det symbiotiska förhållandet mellan människor och landskap.

Om boksläppet

Ny bok: Metaller, industri och arkeologi. Glimtar från förändringarnas tid.

Författad av Gustaf Trotzig
Jernkontorets bergshistoriska skriftserie nr 55
Inbunden och illustrerad, 140 sidor.

Boken "Metaller, industri och arkeologi. Glimtar från förändringarnas tid" av Gustaf Trotzig är en fristående fortsättning av "Metaller, hantverkare och arkeologi. Från nutid till forntid", som utkom 2014. Tillsammans ger dessa böcker en unik helhetsbild av hur metaller har använts genom tiderna.

Arkeologi som medel och metod för att förstå vår historia används idag för relativt modern historia – ibland till och med för att förstå vår samtid.

I denna bok beskrivs nästa steg i människans möte med metaller, efter förra bokens fokus på förhistorisk tid och medeltid. Under de följande århundradena utvecklas användningen av metaller och denna bok beskriver varför, samt hur nya metaller och legeringar ger nya möjligheter. Det handlar mest om de alldagliga föremål som snabbt vann insteg i vardagen och som vi idag ser såväl på loppis som på museer. Boken riktar sig till alla med intresse för hur metallerna blev oundgängliga i vår vardag.

Alla som deltar i boksläppet på Jernkontoret den 1 juni 2026 kommer att få ett exemplar av den nya boken.

Om författaren

Gustaf Trotzig är professor emeritus i laborativ arkeologi. Han har såväl akademiska som praktiska kunskaper om metallhantverk och har bland annat förestått arkeologiska forskningslaboratoriet (ALF) vid Stockholms universitet, samt varit verksam inom Kungliga Vitterhetsakademien.

